

U S N E S E N Í

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudkyň JUDr. Naděždy Řehákové a Mgr. Ing. Silvie Svobodové ve věci

žalobkyně: **D. L. U.,**
státní příslušnost XXX
bytem v ČR XXX
zastoupena Sdružením pro integraci a migraci o.p.s.
se sídlem Havlíčkovo náměstí 189/2, Praha 3

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
se sídlem Nám. Hrdinů 1634/3, poštovní schránka 155/SO, Praha 4

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne XXX, č. j. XXX,

takto:

Zastoupení žalobkyně Sdružením pro integraci a migraci o.p.s., se sídlem Havlíčkovo náměstí 189/2, Praha 3, se nepřipouští.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhá přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalované, kterým byl k jejímu odvolání podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) změněn výrok usnesení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „OAM“), ze dne XXX, č. j. XXX, takto: „*Správní řízení o žádosti účastnice řízení, o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem rodinný se podle § 169r odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb. zastavuje*“. Zároveň se domáhá zrušení prvostupňového rozhodnutí, kterým OAM podle § 169r odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR (dále jen „zákon o pobytu cizinců“ nebo „ZPC“) zastavil řízení o její žádosti ze dne XXX o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem „*ostatní – rodinný*“ (dále jen „žádost“) z důvodu, že žalobkyně předmětnou žádost podala v době, kdy k tomu není oprávněna.
2. Žaloba byla soudu doručena dne 23. 5. 2023 z datové schránky právnické osoby Sdružení pro integraci a migraci o.p.s., sídlem Havlíčkovo náměstí 189/2, Praha 3 (dále také „SIMI“). Samostatným podáním, doručeným soudu téhož dne z datové schránky SIMI, byla k žalobě připojena plná moc, kterou žalobkyně udělila SIMI k podání správní žaloby proti

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

napadenému rozhodnutí, včetně zastupování ve věci správní žaloby a všech právních úkonů s tím souvisejících, zejména nahlížení do spisu a doručování. Tato plná moc byla podepsána žalobkyní a M. F., ředitelkou SIMI, soudu byla doručena s doložkou autorizované konverze.

3. Soud se předně zabýval otázkou, zda je zastoupení právnickou osobou SIMI v řízení před soudem přípustné, a dospěl k závěru, že tomu tak není.
4. Soud vyšel z následující právní úpravy:
5. Podle § 35 odst. 2 s. ř. s. *nestanoví-li tento zákon jinak, účastník může být zastoupen advokátem, popřípadě jinou osobou, která vykonává specializované právní poradenství podle zvláštních zákonů, týká-li se návrh oboru činnosti v nich uvedených. Za zastupování náleží odměna; pro určení její výše, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak, se užije obdobně zvláštní právní předpis, jímž jsou stanoveny odměny a náhrady advokátům za poskytování právních služeb.*
6. Podle § 35 odst. 5 s. ř. s. *domáhá-li se soudní ochrany účastník žalobou ve věci mezinárodní ochrany, rozhodnutí o správním vyhoštění, rozhodnutí o povinnosti opustit území, rozhodnutí o zajištění cizince, rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění cizince, jakož i jiných rozhodnutí, jejichž důsledkem je omezení osobní svobody cizince, může být zastoupen též právnickou osobou, vzniklou na základě zvláštního zákona, k jejímž činnostem, uvedeným ve stanovách, patří poskytování právní pomoci uprchlíkům nebo cizincům. Za právnickou osobu jedná k tomu pověřený její zaměstnanec nebo člen, který má vysokoškolské právní vzdělání, které je podle zvláštních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie. Ustanovení tohoto odstavce o zastoupení cizince právnickou osobou se použije i v případech, ve kterých se uplatní přímo použitelný předpis Evropské unie z oblasti volného pohybu pracovníků.*
7. Podle § 35 odst. 6 s. ř. s. *ve věcech vyplývajících ze zákona o pobytu cizinců na území České republiky nebo zákona o zaměstnanosti se může dát cizinec, který na území pobývá na vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem sezónního zaměstnání, v řízení zastupovat právnickou osobou, k jejímž činnostem uvedeným ve stanovách patří ochrana práv cizinců.*
8. Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. *účastník se může dát zastoupit také fyzickou osobou, která má způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu. Soud takové zastoupení usnesením nepřipustí, není-li taková osoba zřejmě způsobilá k řádnému zastupování nebo zastupuje v různých věcech opětovně.*
9. Pro posouzení přípustnosti zastoupení žalobkyně SIMI je proto nezbytné zodpovězení otázky, zda tato zástupkyně splňuje podmínky zastoupení ve správním soudnictví dle § 35 s. ř. s. Z žalobou napadeného rozhodnutí vyplynulo, že správní řízení bylo zahájeno k žádosti žalobkyně o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem „ostatní – rodinný“. S ohledem na znění § 35 s. ř. s. a s ohledem na typ správního řízení, v němž bylo napadené rozhodnutí vydáno, se soud blíže zabýval otázkou, zda připadá v úvahu zastoupení žalobkyně SIMI na základě § 35 odst. 2 s. ř. s., § 35 odst. 5 s. ř. s., § 35 odst. 6 s. ř. s., anebo § 35 odst. 8 s. ř. s. (v případě § 35 odst. 3 s. ř. s., § 35 odst. 4 s. ř. s. a § 35 odst. 7 s. ř. s. je na první pohled zjevné, že tato ustanovení na projednávanou věc nedopadají).
10. Pokud jde o § 35 odst. 2 s. ř. s., Nejvyšší správní soud již dříve dovodil, že občanské sdružení zabývající se právním poradenstvím cizincům není „jinou osobou, která vykonává specializované právní poradenství podle zvláštních zákonů“ ve smyslu § 35 odst. 2 s. ř. s. Nejvyšší správní soud k výkladu daného ustanovení konkrétně uvedl, že „toto ustanovení předpokládá profesionální právní poradenství za odměnu (viz § 35 odst. 2 věta druhá). Na osobu zástupce jsou právními předpisy kladeny další nároky, které budou svou povahou obdobné těm, které jsou kladeny na advokáty (srov. k tomu obecně usnesení NSS ze dne 18. 11. 2010, čj. 6 Azs

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

31/2010 - 67), tj. zejména dosažení určitého vzdělání, výkon praxe v příslušném oboru práva, ale také vyšší míra odpovědnosti, než je tomu např. v případě obecného zmocnění v občanskoprávním řízení (klasicky odpovědnost za škodu způsobenou třetím osobám apod.). To je ostatně též případ daňových poradců, patentových zástupců nebo notářů, tedy profesí, ke kterým mířil záměr historického zákonodárce, což prokazuje textace pozn. č. 5 k § 35 odst. 2 s. ř. s. (srov. bod [21] shora, srov. též rozsudek ze dne 26. 8. 2010, č. j. 1 Afs 62/2010 - 61, bod 26)“ (cit. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 1. 2011, č. j. 1 As 1/2011 - 80), pročež uzavřel, že občanské sdružení zabývající se právním poradenstvím cizincům není osobou vykonávající specializované právní poradenství ve smyslu § 35 odst. 2 s. ř. s.

11. Výše citované závěry Nejvyššího správního soudu lze aplikovat i na nyní projednávanou věc, neboť SIMI je neziskovou organizací a je svou povahou obdobná občanskému sdružení, které Nejvyšší správní soud posuzoval. Konkrétně má SIMI povahu obecně prospěšné společnosti dle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, aniž by na ni byly kladeny ze zákona nároky svou povahou obdobné těm, které jsou kladeny na advokáty (včetně odpovědnosti za případnou škodu). Proto nelze zastoupení SIMI podřadit pod § 35 odst. 2 s. ř. s.
12. Pokud jde o § 35 odst. 5 s. ř. s., dle závěrů Nejvyššího správního soudu „*Úmyslem zákonodárce bylo v těchto odstavcích výslovně stanovit konkrétní výjimky, které sice nespadají do rozsahu profesionální právní pomoci upravené § 35 odst. 2, avšak existuje právní zájem na tom, aby bylo zastoupení těmito právníckými osobami připuštěno. Pokud by zákonodárce shledal tento právní zájem i v případech řízení cizinců o žalobách týkajících se působnosti zákona o pobytu cizinců, jistě by tuto výjimku upravil i pro tyto případy*“ (cit. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 1. 2011, č. j. 1 As 1/2011 - 80). Jelikož se § 35 odst. 5 s. ř. s. neuplatní pro řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu dle zákona o pobytu cizinců, SIMI není oprávněna zastupovat žalobkyni v probíhajícím řízení před správním soudem ani na základě tohoto ustanovení.
13. Pokud jde o § 35 odst. 6 s. ř. s., zákon výslovně stanoví, že připouští toliko zastoupení cizinců, kteří na území České republiky pobývají na vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem sezónního zaměstnání. Předmětné ustanovení s. ř. s. dopadá na cizince, na které se vztahuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/36/EU o podmínkách vstupu stáních příslušníků třetích zemí za účelem zaměstnání jako sezónní pracovníci (viz. KOCOUREK, T. a KÜHN, Z. Zastoupení. In: KÜHN, Zdeněk. Soudní řád správní: komentář. Komentáře. Wolters Kluwer ČR. Praha: Wolters Kluwer, 2019. ISBN 978-80-7598-479-1., str. 224). V posuzovaném případě z obsahu spisu nijak nevyplývá, že by žalobkyně na území ČR pobývala na základě víza k pobytu nad 90 dnů za účelem sezónního zaměstnání. Nadto lze analogicky k výše citovaným závěrům Nejvyššího správního soudu uzavřít, že pokud by zákonodárce shledal právní zájem na umožnění zastoupení dle § 35 odst. 6 s. ř. s. také v jiných případech, než pouze u cizinců pobývajících na území ČR na vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem sezónního zaměstnání, jistě by tuto výjimku výslovně upravil i pro takové jiné případy. Zákonodárce tak však neučinil. Nezbyvá proto než uzavřít, že zastoupení žalobkyně SIMI není přípustné ani na základě § 35 odst. 6 s. ř. s.
14. Pokud jde o § 35 odst. 8 s. ř. s., soud zdůrazňuje, že zatímco jinou osobou dle § 35 odst. 2 s. ř. s. může dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu být i osoba právnická (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2010, č. j. 5 Afs 12/2010 - 80), a zatímco zástupcem dle § 35 odst. 5 s. ř. s. a § 35 odst. 6 s. ř. s. může být právnická osoba na základě výslovného znění zákona, v případě ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. zákon výslovně stanoví,

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

že obecným zmocněncem může být toliko osoba fyzická. SIMI jakožto právnická osoba tím pádem nemůže být obecnou zmocněnkyní dle § 35 odst. 8 s. ř. s.

15. Soud proto z výše popsaných důvodů shledal zastoupení právnickou osobou SIMI v řízení v nyní projednávané věci jako nepřipustné, a proto jej nepřipustil (srov. § 35 odst. 8 s. ř. s. *per analogiam*, dále srov. usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 12. 10. 2022, č. j. 57 A 80/2022 – 36).
16. Soud podotýká, že v tomto řízení před soudem není zastoupení povinné, žalobkyně tedy může jednat sama. Žalobkyně se dále může nechat zastoupit advokátem dle § 35 odst. 2 s. ř. s., případně obecným zmocněncem dle § 35 odst. 8 s. ř. s., kterým ovšem může být pouze fyzická osoba, která má způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu a která nezastupuje v různých věcech opětovně.
17. Soud dále uvádí, že doloženou plnou mocí udělenou SIMI měl za prokázané, že vůlí žalobkyně bylo pověřit SIMI k vypracování a podání předmětné správní žaloby směřující proti napadenému rozhodnutí. Z tohoto důvodu má soud za to, že žalobkyně s podanou žalobou souhlasila, tudíž již žalobkyni nevyzýval, aby žalobu podala sama, resp. se k ní osobně připojila svým podpisem. Nicméně soud na tomto místě poučuje žalobkyni, že pokud by s předmětnou správní žalobou nesouhlasila, nechť takový svůj případný nesouhlas písemně sdělí soudu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není kasační stížnost přípustná [§104 odst. 3 písm. b) s. ř. s.].

Praha 11. října 2023

JUDr. Ivanka Havlíková v. r.
předsedkyně senátu